

Практичне заняття № 19

Тема: *Формування граматичних понять в учнів початкової школи. Методика вивчення іменника, прикметника та дієслова.*

Мета. Визначити етапи та методику формування граматичних понять в початковій школі. Розкрити зміст програмових вимог і підручників щодо вивчення частин мови у початковій школі.

Література:

1. Білявська Т.М. Методика навчання української мови: практикум. Миколаїв: СПД Румянцева, 2020. – 180 с.
http://dspace.mdu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/756/1/Білявська_Методика%20навчання%20української%20мови%2C%202020.pdf
2. Вашуленко М. С. Нова українська школа: методика навчання інтегрованого курсу «Українська мова» у 1-2 класах закладах загальної середньої освіти на засадах компетентнісного підходу : навч.-метод. посібник. Київ: видавничий дім «Освіта», 2019, 192 с.
3. Вашуленко М.С, Дубовик С.Г. Українська мова і читання: підруч. для 2 класу для закладів загальної середньої освіти (у 2-х частинах). Київ: Видавничий дім «Освіта», 2019. 1 частина. Режим доступу: http://www.osvita-dim.com.ua/free/2_01_01.pdf 2 частина. Режим доступу: http://www.osvita-dim.com.ua/free/2_01_02.pdf
4. Методика навчання української мови в початковій школі: навчально-методичний посібник для студентів вищих навчальних закладів / За наук.ред. М.С.Вашуленка. К.: Літера ЛТД, 2012, 364с.
5. Нова українська школа: poradnik dla vchytelja / za zag. red.N. M. Bibik. Київ: Літера ЛТД, 2018. — 160 с.
6. Каніщенко А. П., Дорош Г.О. Вивчення прислівника у початкових та середніх класах. – Навч.метод. посібник. – К.: Промінь, 2010

Питання для обговорення

1. Етапи та методика формування граматичних понять в учнів початкової школи.
2. Завдання, зміст і принципи вивчення частин мови в початковій школі.
3. Система вивчення іменника. Методика опрацювання граматичних понять роду, числа, відмінка іменників.
4. Програмові вимоги до вивчення прикметника у початковій школі. Методика опрацювання граматичних понять роду, числа, відмінка прикметників.
5. Система вивчення дієслова. Методика опрацювання граматичних понять роду, числа, особи, часу за лінійно-концентричним принципом побудови програми.

Практичні завдання:

Студенти обирають завдання (на вибір) відповідно до кількості балів. Максимально – 3 бали.

1. Проаналізуйте шкільні програми і визначте систему роботи над частинами мови в 1—4 класах. Які знання про кожну частину мови засвоюють молодші школярі? (2 бали)

2. Запропонуйте систему завдань та алгоритм запитань для учнів 4 класу з метою перевірки знань про іменники жіночого роду третьої відміни. (**2 бали**)
3. Скласти план уроку української мови у 4 класі на тему «Змінювання дієслів за часами і числами».(**2 бали**)
4. Запропонуйте систему вправ для засвоєння учнями 4 класу правопису відмінкових закінчень іменників чоловічого та жіночого роду на -а, -я в орудному відмінку. (**2 бали**)
5. Підготуйте фрагмент уроку пояснення нового матеріалу до теми «Відмінювання прикметників» (4 клас). (**2 бали**)
6. Підберіть з методичної літератури приклади цікавих вправ, лінгвістичних задач, мовних ігор до вивчення тем: «Іменник», «Прикметник», «Дієслово». (**1,5 бали**)
7. Доберіть приклади завдань, які сприяють усвідомленню учнями значення прикметників у мовленні. (**1 бал**)
8. Запишіть дієслова у формі III особи множини. Розподіліть їх за дієвідмінами. Вкажіть, у якому класі початкової школи вивчають цей матеріал. Відповідь обґрунтуйте. (**1 бал**)
Вітаю, возить, поважаєш, сидиш, бажаєш, водить, даруєш, прощу, вишиває, звучимо, стелю, носить, будую.
9. Розробіть практичні завдання, спрямовані на пропедевтичне вивчення частин мови та їхніх граматичних ознак у період навчання грамоти. (**2 бали**)
10. Доберіть вправи для усвідомлення учнями значення частин мови (на вибір) у мові та мовленні. (**2 бали**)
11. Розробіть проблемно-пізнавальні завдання для вивчення частин мови. (**2 бали**)
12. Доберіть приклади завдань і вправ (**3 вправи**), які сприятимуть формуванню в учнів умінь розрізняти частини мови. (**2 бали**)